

12 października 2021

Trwa Europejski Tydzień Urologii

W trakcie trwającego Europejskiego Tygodnia Urologii specjaliści ze Świętokrzyskiego Centrum Onkologii apelują do mężczyzn o regularne zgłaszanie się na badania oraz nie lekceważenie objawów chorobowych.

Ze względu na pandemię SARS-CoV-2 tegoroczny Tydzień Urologii skoncentrował się na sympozjum edukacyjnym, zorganizowanym przez Stowarzyszenie Mężczyzn z Chorobami Prostaty „Gladiator” im. prof. Tadeusza Koszarowskiego – Oddział Świętokrzyski. Celem Stowarzyszenia “Gladiator” jest szeroko rozumiana rehabilitacja psychofizyczna mężczyzn dotkniętych chorobą prostaty, przed i po resekcji gruczołu krokowego oparta na zasadzie samopomocy. Jednym z istotnych zadań Stowarzyszenia jest organizowanie akcji związanych z profilaktyką i diagnostyką mającą na celu wczesne wykrywanie raka prostaty.

Trwająca pandemia spowodowała mniejszą zgłaszalność się pacjentów na badania profilaktyczne, a zwłaszcza mężczyzn, którzy i tak zazwyczaj byli w tym względzie mniej zdyscyplinowani niż kobiety. W tym szczególnym okresie nastąpiło zmniejszenie przeprowadzonych badań profilaktycznych w kierunku wykrycia nowotworów o 30%. Dlatego tak ważnym zadaniem jest uświadamianie i zachęcanie do profilaktyki, czemu ma służyć min. trwający Europejski Tydzień Urologii.

Kto jest szczególnie narażony na wystąpienie nowotworów układu moczowo-płciowego?

Nowotwory układu moczowo - płciowego stanowią aż jedną trzecią wszystkich zachorowań na nowotwory na świecie, a najczęściej występującym w tej grupie nowotworem jest rak gruczołu krokowego. Rocznie w województwie świętokrzyskim rozpoznaje się blisko 700 nowych zachorowań na raka gruczołu krokowego. To najczęściej występujący u mężczyzn nowotwór złośliwy. Dzięki postępowi medycyny umieralność z powodu raka prostaty stopniowo się zmniejsza. Decydujące jest, aby wykryć nowotwór w jak najwcześniejszym stadium zaawansowania.

Występowanie raka prostaty jest ściśle związane z wiekiem - im starszy mężczyzna, tym większe prawdopodobieństwo rozwoju tej choroby. Dlatego każdy mężczyzna po ukończeniu 50 roku życia powinien regularnie co roku zgłaszać się do urologa na badanie profilaktyczne: badanie per rectum (przez odbytnicę) oraz pomiar stężenia we krwi PSA (marker raka prostaty), badanie usg przez powłoki brzuszne. Jeśli w rodzinie występowały nowotwory gruczołu krokowego, takim badaniom profilaktycznym powinni poddawać się mężczyźni od 45 roku życia. Uwaga! Ponieważ nie istnieje populacyjny program profilaktyki raka prostaty, do urologa wymagane jest skierowanie.

Pilotażowa prostata

Nowotwór gruczołu krokowego jest jednym z pięciu nowotworów złośliwych objętych pilotażem Krajowej Sieci Onkologicznej. W praktyce oznacza to dla pacjenta koordynowaną opiekę od momentu rozpoznania nowotworu przez cały okres leczenia i rehabilitacji. - Pacjent nie musi się troszczyć o to, kiedy i gdzie ma się zgłosić w kolejnych etapach diagnostyki i leczenia, ponieważ ma swojego koordynatora leczenia onkologicznego, który go prowadzi przez ten proces. Głównym celem pilotażu jest poprawa jakości i wyników leczenia nowotworów złośliwych oraz wydłużenie czasu przeżycia chorych, zmniejszenie ryzyka powikłań i wznów choroby nowotworowej. Od 2019 roku pilotażem w województwie świętokrzyskim zostało objętych 1217 mężczyzn, u których rozpoznano raka prostaty. Wyniki leczenia są monitorowane i porównywane pomiędzy ośrodkami.

Statystyki zachorowań

W 2018 roku w województwie świętokrzyskim u 735 mężczyzn rozpoznano raka prostaty, u 231 - raka pęcherza moczowego, u 115 - raka nerki, u 32 - raka jądra. Z powodu nowotworów złośliwych układu moczowo - płciowego zmarło łącznie 341 mężczyzn (w tym 201 z powodu raka gruczołu krokowego).

Czynniki ryzyka zachorowań na nowotwory układu moczowo-płciowego:

- palenie tytoniu,
- nadwaga i otyłość,
- siedzący tryb życia,
- nadciśnienie tętnicze (rak nerki),
- kamica nerkowa (rak nerki),
- wirusowe zapalenie wątroby (rak nerki),
- przewlekłe stany zapalne pęcherza moczowego (rak pęcherza moczowego),
- niektóre leki (rak pęcherza moczowego),
- narażenie zawodowe na czynniki chemiczne, np. związki z grupy amin i węglowodorów aromatycznych, wykorzystywane w przemyśle chemicznym, skórzanym, hutniczym i gazowym (rak pęcherza moczowego),
- rak jądra w wywiadzie rodzinnym,
- wnetrostwo (niezstąpione jądro),
- niepłodność.